

М. В. Легчун, студентка

Науковий керівник: **О. О. Сидоренко**, канд. екон. наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Національний університет «Чернігівська політехніка, м. Чернігів, Україна

КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

***Ключові слова:** класифікація, класифікаційна ознака, фінансові результати, газорозподільне підприємство.*

Щорічно з розвитком ринкових відносин переглядаються вимоги до оцінки ефективності діяльності підприємств, однією з основних характеристик яких є фінансовий результат. Цей показник безпосередньо підкреслює доцільність обраної політики керівництва та правильність прийнятих рішень щодо стратегії підприємства. Розуміння сутності фінансових результатів та виділення основних класифікаційних ознак має на меті дозволити більш якісним чином підійти до формування фінансових результатів та виявити істотні чинники впливу, що нині користується актуальністю та корисністю в умовах ринкових відносин.

Питання визначення сутності фінансових результатів та розробки класифікації фінансових результатів діяльності підприємства неодноразово зосереджувалося в доволі значному переліку праць провідних вітчизняних учених та молодих дослідників: Л. Нападовська, П. Атамас, В. Івахненко, М. Горбатюк, О. Базилінська, В. Лень, Г. Савицька, Н. Власова, А. Лесюк, М. Стельмах, М. Лучко, О. Томілін, Ю. Тютюнник, Т. Кінева, А. Остапенко, О. Клементьєва, А. Градова, П. Гордієнко, Г. Тельнова, Л. Скляр, Г. Ткачук, Є. Мних, Ю. Мороз, В. Сопко та інші. У цих напрацюваннях не запропоновано якісної класифікації фінансових результатів діяльності газорозподільного підприємства, що підкреслює необхідність у здійсненні подібного дослідження.

Під сутністю терміна «фінансові результати» варто розуміти різницю між доходами та витратами, яка виникає у процесі основної, операційної, фінансової та іншої діяльності підприємства. Фінансові результати відіграють важливе значення для розробки тактичної та стратегічної політики газорозподільного підприємства. Варто зазначити, що визначення терміна «фінансові результати» не можна зустріти в чинному нормативно-правовому забезпеченні, за винятком термінів «доходи» та «витрати», які регламентовані Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV [1] та положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Згідно із Наказом Міністерства фінансів України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 року № 73 інформація щодо фінансових результатів газорозподільних підприємств має відображатися у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2) [2], який класифікує доходи та витрати в розрізі основної, операційної, фінансової та іншої діяльності. Дана класифікація є базовою для відображення фінансових результатів підприємства в бухгалтерському обліку.

Виходячи із потреб бізнесу, який постійно розвивається керівництво газорозподільного підприємства повинно розуміти сутність фінансових результатів та виділяти перелік класифікаційних ознак, які дозволять підійти більш доцільним чином до накопичення та обробки інформації щодо господарського життя підприємства. Класифікація фінансових результатів діяльності підприємства має вектор направлення на систематизацію інформації, яка є якісним підґрунтям для оцінки діяльності підприємства загалом.

На наш погляд, класифікація фінансових результатів діяльності газорозподільного підприємства має враховувати такі класифікаційні ознаки, які наведені в табл. 1.

Класифікація фінансових результатів діяльності газорозподільного підприємства

Класифікаційна ознака	Характеристика класифікаційних ознак
1. Відносно видів діяльності	1. Фінансові результати основної діяльності. 2. Фінансові результати операційної діяльності. 3. Фінансові результати фінансової діяльності. 4. Фінансові результати іншої діяльності.
2. Відносно основних видів діяльності	1. Фінансові результати від транспортування природного газу. 2. Фінансові результати від постачання природного газу. 3. Фінансові результати від продажу скрапленого газу. 4. Фінансові результати від іншої діяльності.
3. Відносно періоду формування	1. Фінансові результати попереднього періоду. 2. Фінансові результати звітного періоду. 3. Фінансові результати планового періоду.
4. Відносно впливу зовнішніх чинників	1. Стійкі фінансові результати. 2. Нестійкі фінансові результати.
5. Відносно джерела походження	1. Фінансові результати із джерела походження з території України. 2. Фінансові результати із джерела походження поза територією України.
6. Відносно впливу на діяльність підприємства	1. Збиткові фінансові результати. 2. Беззбиткові фінансові результати (доходи дорівнюють витратам). 3. Прибуткові фінансові результати.
7. Відносно методики оцінки	1. Номінальні фінансові результати (фактично отримані результати). 2. Реальні фінансові результати (результати з урахуванням рівня інфляції).
8. Відносно мети визначення	1. Бухгалтерські фінансові результати (визначені за правилами обліку). 2. Економічні фінансові результати (з урахуванням втрачених можливостей).
9. Відносно елементів формування	1. Маржинальні фінансові результати. 2. Валові фінансові результати. 3. Чисті фінансові результати.
10. Відносно напрямків подальшого розподілу	1. Фінансові результати виплачені власникам (дивіденди). 2. Фінансові результати відраховані до резервного капіталу. 3. Фінансові результати рефінансовані у статутний капітал. 4. Фінансові результати використані на інші цілі.
11. Відносно характеру використання	1. Розподілені фінансові результати (спрямовані на господарські потреби). 2. Виплачені фінансові результати (дивіденди, які виплачені акціонерам (власникам) відповідно до статуту).
12. Відносно розрахунку податку	1. Фінансові результати до оподаткування. 2. Чистий фінансовий результат.
13. Відносно наслідків господарювання	1. Фінансові результати: прибуток. 2. Фінансові результати: збиток.

Джерело: удосконалено автором.

Отже, за результатами проведеного дослідження запропоновано класифікацію фінансових результатів газорозподільного підприємства. Дана класифікація дозволяє акцентувати увагу на основні закономірності та ознаки фінансових результатів, що є доцільним у ході здійснення фінансового аналізу діяльності підприємства та пошуку якісних управлінських рішень.

Список використаних джерел. 1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. 2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>. 3. Єрфорт І. Ю., Єрфорт Ю. О., Колестикова О. В. Зміни в оподаткуванні прибутку промислових підприємств України. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2011. № 2. Т. 2. С. 42–45. 4. Скалюк Р. В. Сутність та значення фінансових результатів в системі розвитку господарської діяльності промислових підприємств. *Збірник наукових праць Кіровоградського національного економічного університету. Економічні науки*. 2010. № 18. Ч. 1. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/npkntu_e/2010_18_1/stat_18_1/21.pdf.